

Win-my-Chum-Week

મિત્રોના આત્માઓને બચાવી લેવાનું અઠવાડિયું,

૧૯૨૫

૫૧૧

રેવ. એમ. ડી. રોસ

રોજના અભ્યાસક્રમ.

૧. મારો મિત્ર કોણ ?
૨. મારો મિત્ર કયારે છતાયો ?
અત્યારને બિછાવું જ્ઞાન કે હણાવું.
સહેલાઈ કળા.
૩. ...
૪. ...
૫. ...
૬. ...
૭. ...

માગ !

ગાંધી વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય
અમદાવાદ
ગાંધી વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય
અમદાવાદ

ગૂજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય

[ગજરાતી કોપીરાઈટ વિભાગ]

અનુક્રમાંક ૧૨૨૮૮ વર્ગીક

પુસ્તકનું નામ ત્રિગોણી સંખ્યાશોધો
સંખ્યા ૨૦૪૫૩૩

વિષય પદ: ૫૨.

Win-my-Chum-Week

મિત્રોના આત્માઓને બચાવી લેવાનું અઠવાડિયું.

૧૯૨૫.

કર્તા

રૈવ. એમ. ડી. રૈસ.

રોજનો અભ્યાસક્રમ.

૧. મારો મિત્ર કોણ ?
૨. મારો મિત્ર ક્યાં જીતાયો ?
૩. જીતનારને જોઈતું જ્ઞાન કે હડાપણ.
૪. ટકી રહેનારે કંઈ.
૫. જીતનારને ઉત્તેજન.
૬. જીતનારને મળવાનો બદલો.
૭. “જાઓ, અને તેમને શિષ્ય કરો.”

પ્રકરણ ૧.

મારો મિત્ર કોણ ?

આના જેવોજ પ્રશ્ન એક વખતે પ્રભુ ઇસુને પૂછવામાં આવ્યો હતો. એક માણસે પ્રભુ ઇસુને પૂછ્યું કે “મારો પડોશી કોણ ?” આ પ્રશ્નના જવાબમાં પ્રભુ ઇસુએ કહ્યું કે, “જેના ઉપર હું પ્રેમ કરું છું અને જેને જરૂરની વખતે મદદ આપું છું તેજ મારો પડોશી.” આ જવાબ સાંભળીને લોકો બહુ આશ્ચર્ય પામ્યા. પ્રભુ ઇસુએ આપેલો જવાબ જાણે કે આપણી જીંદગીનો કાર્યક્રમ બદલી નાખે છે. “મારો મિત્ર કોણ ?”

એ પ્રમનો વિચાર બરાબર કરવા માટે પ્રથમ આપણે દરેક જણ પોતપોતાને એવો પ્રશ્ન પૂછીએ કે, “હું કોની સાથે મિત્ર તરીકે વર્તું છું?” મિત્ર એ શબ્દને આપણે સાધારણ રીતે બહુ સંકુચિત અર્થમાં લઈએ છીએ. જે માણસની સાથે આપણને ઘાટો પરિચય હોય અને જેના ઉપર આપણને વિશ્વાસ હોય એવા માણસને આપણે મિત્ર કહીએ છીએ. મિત્ર પસંદ કરનાર માણસ કેટલેક અંશે મિત્રની પસંદગી કરવામાં પોતાના સ્વાર્થ તરફ નજર રાખે છે. જેનો સ્વભાવ પોતાના સ્વભાવ જેવો હોય અને જેના મનનું વલણ પોતાના વલણને મળતું હોય, અને જેની સાથે સંબંધ રાખવાથી તે વલણને ઉત્તેજન મળે એવું હોય તેની સાથે ઘણું કરીને તે મિત્રાચારીનો સંબંધ બાંધે છે.

“સોજત તેવી અસર” એવી જે કહેવત આપણામાં ચાલે છે તેમાં પણ એજ અર્થ રહેલો છે કે સોજતીઓના ગુણ અને સ્વભાવ સરખા હોય છે. મિત્રની પસંદગી કરવામાં આપણો હેતુ પોતાના કોઈ કોઈ સ્વાર્થ સાધવાનો નહિ પણ તેને કોઈ પ્રકારની મદદ આપવાનો હોવો જોઈએ. પ્રભુ ઇસુએ પણ એજ પ્રમાણે કર્યું. લોકો પ્રભુ ઇસુની સખત ટીકા કરતા હતા તેનું કારણ એજ હતું કે તે દાણીઓ અને પાપીઓની સાથે મિત્રાચારી રાખતો હતો. આવા માણસોને કંઈક મદદ આપવાના હેતુથીજ પ્રભુ ઇસુએ તેઓની સાથે મિત્રાચારીનો સંબંધ બાંધ્યો. ખીજાઓને મદદ આપવાના સારા હેતુથી તમે મિત્રો કરવા નીકળશો તો વખતે એવું બનશે કે તમારે તમારા કરતાં હલકા વર્ગના અને જેઓનું નીતિનું ધોરણ તમારા કરતાં ઉતરતું છે એવાની સાથે મિત્રાચારી કરવી પડશે. મિત્રો કરવામાં હમેશાં જેઓ અધમ અવસ્થામાં પડેલા છે તેઓને ઉચ્ચ અવસ્થામાં લાવવાનો સારો હેતુ હોવો જોઈએ. જે તમે મિત્રોનાં મન મેળવી લેવા ચ્હાતા હો તો તમારામાં નીચેના ગુણો અવશ્ય હોવા જોઈએ.

૧. નૈતિક બળ કે મનની દૃઢતા :— નીતિમાં આપણાથી ઉતરતા એવાની સાથે સંબંધ રાખવામાં જે મોટું જોખમ રહેલું છે તે એ કે સદાચારી અને નીતિમાન માણસો દુરાચારી અને અનીતિમાન મિત્રોની સંગતમાં રહેવાથી, તેમનો ઉદ્ધાર કરવાને બદલે ઘણીવાર તેમના જેવાજ બની જાય છે, અને ઘણા જીવાન માણસોના સંબંધમાં આ પ્રમાણે બન્યું પણ છે. આ

કામમાં જય મેળવવા માટે તો આપણને બળ, હા, અસાધારણ નૈતિક બળની અને મનની દૃઢતાની જરૂર છે અને તે બળ આપણા ત્રાતા પ્રભુ ઇસુ સિવાય બીજું કોઈ આપણને આપી શકે નહિ.

૨. નિઃખાસપણું :— મિત્રો કરવામાં તમારો હેતુ ગમે તેવો સારો અને પ્રશંસાપાત્ર હોય તો પણ કોઈ સ્વાર્થમય હેતુને ખાતર તમે કદી મિત્રો કરશો નહિ. હું કોલેજમાં અભ્યાસ કરતો હતો તે વખતે એક દિવસે સાંજે હું એક ઘરની પાસે થઈને જતો હતો. રસ્તાપર ઝાડની નીચે એક જીવાન માણસ ઉભો હતો. તે જીવાન માણસ દેખાવમાં કાંઈ સુંદર નહોતો અને તે ચિંથરેલા હોતો. તેની સાથે થોડી વાતચીત કાઢા પછી તેણે મને કહ્યું કે, ‘તમે મારે ઘેર આવજો.’ તેને ઘેર જવાની મારી જરાએ મરજી નહોતી છતાંએ મેં હા કહી. આવા નીચ વર્ગના છોકરા સાથે મિત્રાચારી કરવાનો મારો બીજકુલ વિચાર નહોતો. હું તો એવા મિત્રો શોધતો હતો કે જેઓની સાથે સંબંધ રાખવાથી હું કંઈક પ્રસિદ્ધિમાં આવું. થોડા વખત પછી એવું બન્યું કે સુવાર્તાનો ઉપદેશ કરવા માટે એક સુવાર્તિક ટોળી બહાર નીકળી, અને વિદ્યાર્થીઓ પોતપોતાના મિત્રોમાં ખંતથી કામ કરવા મંડી પડ્યા તે જોઈ મને પણ વિચાર આવ્યો કે પેલા જીવાન માણસને ખ્રીસ્તની તરફ લાવવાનો આ સારો પ્રસંગ છે. આ વિચાર એકદમ અમલમાં મુકવા માટે મેં તેની જોડે વાતચીત કરવાનો પ્રસંગ મેળવ્યો. વાતચીત ચાલતી હતી તે દરમિયાન તેણે મને કહ્યું કે, “તમને યાદ હશે કે કેટલાક માસ ઉપર મેં તમને મારે ઘેર તેડ્યા હતા, પણ તમે આવ્યા નહિ.” તેની કહેવાની મતલબ હું એકદમ સમજી ગયો અને મને દિલગીરી લાગી કે, અરેરે! આ માણસના આત્માને બચાવવા હું આતુર છું, પણ એની સાથે મિત્રાચારી બાંધતાં હું શરમાતો હતો. પછી હું કશુંએ બોલ્યો નહિ અને શાંત રહ્યો, કેમકે મને ખાતરી થઈ કે આ જીવાન માણસના આત્માને હું બચાવી શકત, પણ એ કામ હવે મારાથી બનવાનું નથી, એ કામ હવે તો બીજો કોઈ માણસ કરી શકશે.

૩. નિઃસ્વાર્થ પ્રેમ :—આ પ્રેમ એવો દિવ્ય છે કે જે માણસને આપણે ખ્રીસ્તનો શિષ્ય કરવા ચાહીએ છીએ તેના દોષ તરફ કે તેની સામાજિક સ્થિતિ તરફ તે નથી જોતો. માણસો પ્રત્યે તમારા દિલમાં આવો

પ્રેમ હોય તો જેઓના ઉપર તમે પ્રેમ કરશો તેઓના ઉપર તમારા સદા-ચારની ઉંડી અસર થયા વિના રહેશે નહિ.

શાસ્ત્રવચન :—યાકુબ ૨ ; ૧-૪. “મારા ભાઈઓ, આપણા મહિમાવાન પ્રભુ ઇસુ ખ્રીસ્તનો વિશ્વાસ તમે નિષ્પક્ષપાતપણે રાખો, કેમકે જેની આંગળીમાં સૌનાની વિંટી તથા જેના અંગ પર શોભાયમાન લુગડાં હોય એવો માણસ જે તમારી સભામાં આવે, અને મેલાં લુગડાં પહેરેલો એવો એક દરિદ્રી પણ આવે, તો તમે સુંદર વસ્ત્ર પહેરેલાને માનની નજરે જોઈને કહો છો કે તું અહિં ઉત્તમ જગાએ બેસ પણ પેલા દરિદ્રીને કહો છો કે, તું પણે ઉભો રહે અથવા અહિં મારા પગની પાસે જમીનપર બેસ. આ ઉપરથી ખુલ્લું દેખાય છે કે, તમારામાં વિશ્વાસ નથી, અને તમે ભુંડા વિચારના ન્યાયાધીશ થયા છો.”

પ્રકરણ ૨.

મારો મિત્ર ક્યારે જતાયો ?

આત્માઓને જીતવાના કામમાં જે જોખમો રહેલાં છે તેમાંનાં બે ઉપર આપણે રહેજી વિચાર કરીએ.

૧. ફક્ત જીતનારનેજ પોતાનું તન અને મન સોંપી દે છે :—
આત્માઓને જીતવાના કામમાં બેશક આ ધણુંજ અગત્યનું પગલું છે, પરંતુ આ ઉત્તમ કાર્યને પરિણામે આમ ન બને એટલા માટે સાવચેતી રાખવાની ઘણી જરૂર છે. ઘણા માણસો એવા હોય છે કે બીજાઓ તેમને નમે અને તેમનાં વખાણ કરે એ તેમને બહુ ગમે છે. આનું પરિણામ એ થાય છે કે આત્મા જીતનારની પ્રશંસા આગળ ખ્રીસ્તનું તેજસ્વી મુખ ઢંકાઇ જાય છે. ઘણીવાર એવું પણ બને છે કે આત્માને જીતનાર સામા માણસને પ્રસન્ન કરવા માટે એટલી બધી કાળજી રાખે છે કે તેનું મન ખ્રીસ્ત તરફ આકર્ષાવાને બદલે તેના જીતનાર તરફ ખેંચાય છે. ઘણીવાર કોઈ પ્રકારની દિલગીરી માણસને ખ્રીસ્તની પાસે આવતાં અટકાવે છે. મિત્રને આ દિલગીરી પ્રગટ કરતાં વખતે મિત્રાચારી તૂટી જવાનું ભય રહે છે, તેથી મિત્ર આગળ આ વાત કહેતાં આપણે આંચકો ખાઇએ છીએ, પણ આપણે યાદ રાખવું જોઇએ કે પ્રેમની લાગણીથી મિત્રને સાચી વાત કહેવાથી કદી માહું લાગ્યું હશે, તોપણ તે વાત મિત્ર ભૂલી જશે અને મિત્રાચારી વધારે ઘાડી થશે.

૨. ફક્ત મંડળીમાં સભાસદ તરીકે દાખલ થાય છે :—
આ એક બીજી જોખમવાળી જગ્યા છે. ઘણુંકરીને માણસો મંડળીના સભાસદ બને છે. ઘણાએ ખ્રીસ્તી માણસો એવા છે કે જેઓએ અમુક મંડળી કે મિશનનું નામ ધારણ કર્યું છે, પણ જેઓનાં આંતરિક જીવનમાં કે વર્તનમાં કશોએ ફેર પડ્યો નથી, અને એમ છતાં પણ તેઓ પોતાને સલામત માને છે. ઘણા સુવાર્તિકો માણસોને મંડળીમાં મેળવે છે ખરા ; પણ તેઓ ખરા ખ્રીસ્તી જીવનનું રહસ્ય તેમને સમજાવી શકતા નથી.

જે માણસ પોતાનું તન અને મન ખ્રીસ્તને સોંપી દે છે તેજ ખરી રીતે તેને શરણે આવ્યો એમ કહેવાય— પાપોની ક્ષમા તથા હૃદયની શુદ્ધતા માટે ઇશ્વરે કરેલા દયાના કૃત્યનો જેને પુરેપુરો અનુભવ થયો છે અને પવિત્ર આત્માનો પરાક્રમ જે ખ્રીસ્તને શરણે આવનારને નવા જીવનમાં ટકી રહેવા, તથા તેમાં આગળ વધવા, તથા સેવાના કામમાં સંતોની સંગતથી થતા આનંદનો અનુભવ કરવા બળ આપે છે તે જેને મળ્યો છે તેજ માણસ ખ્રીસ્તને શરણે આવ્યો છે એમ કહેવાય.

શાસ્ત્રવચન :—માત્થી ૭ ; ૨૧-૨૩. “ જે મને પ્રભુ, પ્રભુ, કહે છે તે સર્વ આકાશના રાજ્યમાં પેસશે એવું નહિ, પણ જે મારા આકાશમાંના આપની ઇચ્છા પ્રમાણે કરે છે તેજ પેસશે. તે દલાડે ઘણા મને કહેશે કે “પ્રભુ, પ્રભુ, શું અમે તારે નામે પ્રબોધ કર્યો નથી? અને તારે નામે ભૂતો કાઢ્યાં નથી, અને તારે નામે ઘણાં પરાક્રમી કામો કર્યાં નથી? ત્યારે હું તેમને સાફ કહીશ કે હું તમને ઓળખતો નથી, ઓ ભુંડું કરનારાઓ, તમે મારી પાસેથી દૂર જાઓ.”

પ્રકરણ ૩.

આત્માઓને જીતવા માટે જોઈતું જ્ઞાન.

“આત્માઓને જીતનાર ડાહ્યા હોય છે.” આત્માઓને જીતવા માટે કેવા પ્રકારના જ્ઞાનની જરૂર છે?

૧. માણસોને બરાબર ઓળખવા જોઈએ :—મિત્રને ખ્રીસ્તની ગમ લાવવો એટલે જેની સાથે આપણને પરિચય છે અને જેને આપણે બરાબર ઓળખીએ છીએ તેને ખ્રીસ્તની ગમ લાવવા. આત્માઓને જીતવા માટે માણસોને ઓળખવાનો જેમ જેમ આપણે વધારે પ્રયત્ન કરીએ છીએ તેમ તેમ તેઓના ગુણસ્વભાવ ઓળખવાની આપણી શક્તિ વધતી જાય છે. તેથી આ કામની શરૂઆતમાં માણસોની સાથે લાંબો અને ઘાટો પરિચય હોવાની કંઈ જરૂર રહેતી નથી. કોઈ કોઈ વખતે એમ બને છે કે થોડા કલાકની વાતચિતથીજ ફતેહનું દ્વાર ઉઘડી જાય છે. મુડી સાહેબ ઘણી વખત માણસોની સાથે મિત્રાચારી બાંધતા, અને ગાડીમાં બેસીને શહેરમાં તેમની સાથે મુસાફરી કરતાં કરતાંમાં તો તેમનાં મન ખ્રીસ્તની તરફ વાળી દેતા. મનુષ્યોનાં હૃદયોના ઉંડા અબ્યાસને લીધે મન હરણુ કરી લેવાની અગ્નયજ જેવી શક્તિ મુડી સાહેબમાં હતી.

૨. પોતાને બરાબર ઓળખવો જોઈએ :—જે માણસ પોતાને બરાબર ઓળખે છે તેને આ બાબત સારી રીતે સમજશે કે સામા માણસની ઈચ્છાને અનુકૂળ થઈ જવાની શક્તિ મારામાં હોવી જોઈએ, કેમકે તે વિના જીદા જીદા સ્વભાવના માણસોની સાથે મારાથી મિત્રાચારી બાંધી શકાશે નહિ. જે માણસની આગળ પ્રભુ ઈસુ ખ્રીસ્તને પ્રગટ કરવાની મારી ઈચ્છા છે તેને પ્રથમ હું શું કહીશ એ વિષે ભાગ્યેજ હું આગળથી વિચાર કરી રાખું છું. અંતઃકરણપૂર્વક કરેલી પ્રાર્થના આ કામને માટે માર્ગ ઉઘાડવામાં મદદગાર થઈ પડે છે. માણસે પોતાને ઓળખવો જોઈએ એટલુંજ નહિ પણ તે સાથે પોતાના કયા કયા ગુણો કયે કયે વખતે કામ લાગશે તેનું પણ તેને જ્ઞાન હોવું જોઈએ. કોઈવાર તેને દહતાની જરૂર પડશે, તો કોઈવાર સાવચેતીની, અને બીજી વખતે નિખાલસપણાની. માયાગુપ્તણાની

તો હમેશ જરૂર પડે છે એમ તેને જણાશે. પણ મગરૂરી કે કરડાશની તેને કદિ જરૂર જણાશે નહિ.

૩. ખ્રીસ્તને બરાબર ઓળખવો જોઈએ.—એક વખતે મારે એક મિત્ર સભા ચલાવતો હતો. સભા પૂરી થયા બાદ બે જુવાન માણસોએ આગળ આવીને ખ્રીસ્તને સંપૂર્ણ રીતે પોતાનું સ્વાર્પણ કર્યું. થોડીવાર પછી તેમાંના એક જણે મને પૂછ્યું કે “આજે હું શી રીતે ખ્રીસ્તની ગમ ખેંચાયો તે તમે જાણો છો?” તમારા ચહેરામાં જે સંતોષ દેખાતો હતો તેજ એનું કારણ છે હું આ કામ કરવા શક્તિમાન છું એવો અભિમાન કે ગર્વ આપણામાં હોય તો માણસો આપણાથી દૂર નાસશે, પણ ખ્રીસ્તના બળ પર અને તેની શક્તિ પર વિશ્વાસ રાખવાથી માણસોનાં મન આપણા તરફ આકર્ષાશે.

૪. આત્માએને માટે ભારે ચિંતા અને તેથી ઉત્પન્ન થતો પ્રાર્થના કરવાનો ભાવ.—એક સુવાર્તિક કામ કરનાર બાપ્ટિસ્ટ પોતાના ઉપરી સાહેબને તેના આત્મિક કલ્યાણ માટે ધણી ચિંતા રાખતા જોઈ એક સભામાં કહ્યું કે આપણા અધિકારી સાહેબ આપણા આત્મિક હિતને માટે આટલી બધી ચિંતા રાખે છે તો આપણે આપણા પોતાના આત્મા માટે કેટલી વિશેષ ચિંતા રાખવી જોઈએ.

૫. કામ કરવાની હિંમત.—આત્મિક બાબતોમાં બહીકણ એવો માણસ પોતાના મિત્રના આત્માને કદી બચાવી શક્યો નથી.

શાસ્ત્રવચન.—૨ તીમોથી ૨ ; ૧૫. “લજ્જના કારણ રહિત કામ કરનાર, સત્યની વાત બરાબર વહેંચનાર, દેવ આગળ પસંદ થએલો એવો થવાને મહેનત કર.”

પ્રકરણ ૪.

ટકી રહેનારું કામ.

દુનિયામાં જે માણસો જન્મે છે તેમાંનો ઘણો મોટો ભાગ બાળપણમાં મરી જાય છે. પણ જે દેશોમાં બાળકોની સારી સંભાળ લેવામાં આવે છે ત્યાં મરણનું પ્રમાણ ઘણું ઓછું હોય છે. આ ઉપરથી મને એવો વિચાર આવે છે કે ધર્મશ્રવણમાં બાળકોમાંનાં કેટલાં બાળકો તેમની આત્મિક વાત્સલ્યસ્થાનમાં જ પોતાની અસલ સ્થિતિમાં પાછાં જતાં રહેતાં હશે. આનો આધાર ઘણું કરીને તેઓની જે સંભાળ લેવામાં આવે છે અને જે ઉત્તેજન તેમને આપવામાં આવે છે તેના ઉપર રહે છે. જીતાએલા માણસો જે દિવસે પ્રતિજ્ઞા કરે છે તે દિવસે જીતનારાઓનું કામ સમાપ્ત થયું એમ સમજવાનું નથી. જીતાએલા આત્માઓનું સંરક્ષણ કરવું એ ઘણી અગત્યની બાબત છે.

૧. આત્માઓને જીતનાર પોતાની દૃઢતાથી સામા માણસ ઉપર બહુ સારી અસર કરી શકે છે. એક જીવાન માણસ જે પોતાની આત્મિક જીવનમાં દૃઢ હોતો અને જે દિનપ્રતિદિન તેમાં વૃદ્ધિ કર્યો જતો હોતો તે જોઈ મને મારા આત્મિક જીવનની શરૂઆતમાં ઘણી મદદ મળી હતી. આત્માઓને જીતનાર માણસોએ પોતાના વર્તનથી જવા શિખ્યને બતાવી આપવું જોઈએ કે ખ્રીસ્તી જીવન એ તો એક પછી એક એમ જ્ય મેળવતા જવાનું જીવન છે.

૨. આપણે નવા શિખ્યને જલદી સમજાવી દેવું જોઈએ કે ખ્રીસ્તી જીવન એ તો ખ્રીસ્તી ભાઈઓની સંગતમાં રહેવાનું જીવન છે. મારું પોતાનું બદલાણુ થયા પછી પ્રથમ તો હું મંડળીમાં દાખલ થયો, અને ત્યાર બાદ એપવર્થ લીગમાં જોડાયો, અને મારો એવો અનુભવ છે કે જીવન જીવ્યાઓની મારી મુસાફરીમાં મને ખ્રીસ્તી જીવનમાં ટકાવી રાખવામાં એપવર્થ લીગથી બહુજ મદદ મળી છે. જ્યાં જ્યાં હું જતો ત્યાં એપવર્થ લીગ છે કે નહિ તેની હું પ્રથમ તપાસ કરતો, અને મને માલુમ પડે કે આ જગ્યામાં લીગ નથી તો ત્યાં તે સ્થાપવા માટે હું પ્રયત્ન કરતો. એપવર્થ લીગમાં કેવા માણસોની સાથે મને મુલાકાત થશે તે પણ હું આગળથી સારી પેઠે જાણતો હતો, અને તે ઉપરાંત મને એ પણ માલમ પડ્યું

કે હું પોતે ખ્રીસ્તી છું, અને એપવર્થ લીગનો સભાસદ છું, તે પ્રગટ કરવા માટે એપવર્થ લીગના જીવાન સભાસદો સાથે કાંઈ પણ ભેદ રાખ્યા વિના મળી જવું એ ઉત્તમ માર્ગ છે. હું કેવો માણસ છું અને મને શું ગમે છે તે જોડો એકદમ સમજી જતા અને તેથી કરીને સંસારિક આત્મોમાં ભાગ લેવા માટે મને ભાગ્યેજ કોઈ આમંત્રણ આપતું.

૩. યાદ રાખજો કે તમારો મિત્ર ખ્રીસ્તી થાય ત્યાર પછીના પહેલા વર્ષ દરમ્યાન અગાઉના કરતાં તેને માટે પ્રાર્થના કરવાની વધારે જરૂર છે. પહેલા વર્ષ દરમ્યાન તેના ખ્રીસ્તી જીવનમાં જે વૃદ્ધિ થાય છે તેના ઉપર તેની ભવિષ્યની આત્મિક જીંદગીનો સઘળો આધાર છે.

૪. મિત્રની ભુલો પ્રત્યે દિલસોજી :—ઉત્તેજન આપવામાં ઉતાવળા અને દોષ કાઢવામાં ધીમા થાઓ. કેમકે કસોટીના પ્રસંગમાં ઠપકારૂં કે મહેણારૂં વચન માણસોને ધમ્મરના માર્ગમાંથી ફેરવી નાખે છે, પણ ઉત્તેજનદાયક શબ્દો તેને તેમાં નિભાવી રાખે છે.

૫. નવા શિષ્યોને તમારે હંમેશાં કહેવું કે આત્મિક જીવનના મહા-મોટા અનુભવોની આ તો તમને ફક્ત ઝાંખીજ થાય છે; અને જેમ જેમ તમે ખ્રીસ્તી જીવનમાં આગળ વધતા જશો તેમ તેમ તમને એ વાતની ખાતરી થશે.

પ્રભુના શબ્દો. યોહાન ૧૫ ; ૭, ૮, ૧૫, ૧૬. “જે તમે મારામાં રહો અને મારી વાતો તમારામાં રહે તો જે કંઈ તમે ચાહો ને માગો ને તે તમને મળશે. તમે બહુ ફળ આપો એમાં મારો આપ બહુ મહિમાવાન થાય છે, અને એમ તમે મારા શિષ્ય થશો. હવેથી હું તમને દાસ કહેતો નથી, કેમકે પોતાનો શેઠ જે કરે છે તે દાસ જાણતો નથી, પણ મેં તમને મિત્ર કહ્યા છે, કેમકે જે વાતો મેં મારા આપથી સાંભળી હતી તે બધી મેં તમને જણાવી દીધી છે. તમે મને પસંદ નથી કીધો પણ મેં તમને પસંદ કીધા છે અને નિમ્યા છે કે તમે જઈને ફળ આપો અને તમારાં ફળ કાયમ રહે.”

આત્માઓને અચાવનારને ઉત્તેજન.

યાકુમ ૫; ૨૦માં લખ્યું છે કે “તો તેણે જાણવું કે પાપીને તેના માર્ગની ભૂલથી જે પાછો ફરવે છે તે એક પ્રાણને મોતથી અચાવશે ને પાપની અધિકતા ઢાંકશે.” આ કલમ પરથી જાણાય છે કે આપણે બે પ્રકારનાં કામ કરવાનાં છે, એટલે (૧) આત્માઓને અચાવવાનું; અને (૨) પાપને ઢાંકી દેવાનું. પાપી આત્માને મોતથી અચાવવાની શક્તિ આપણને પ્રભુ ઇસુ પાસેથી મળે છે. આ પાપી આત્માઓને હું નહિ અચાવું તો તેઓ નાશ પામશે એવી ચિંતા જે આપણા મનમાં ન હોય તો તેઓને અચાવવાના કામમાં આપણે મંદ પડી જઈશું. એક એવો ખ્રીસ્તી ધર્મનો પંથ છે કે જેના અનુયાયીઓ એમ માને છે કે એક પણ આત્મા નાશ પામશે નહિ. આ પંથના અનુયાયીઓની સંખ્યામાં કાંઈ વધારો થતો નથી. આ પંથ યુનીવર્સેલિસ્ટ એ નામથી ઓળખાય છે, પણ એ નામનું મિશન કે એ નામની કોઈ સંસ્થા હિંદુસ્થાનમાં સ્થાપન થઈ હોય એમ મેં હજી સાંભળ્યું નથી. જે મંડળીઓ એમ માને છે કે પાપી આત્માઓને અચાવી લેવાની જરૂર છે તેજ મંડળીઓએ દુનિયામાં સુવાર્તાનો પ્રચાર કરવાના કામમાં આગેવાની કરી છે. વળી પાપને ઢાંકી દેવાના કામમાં પણ ઇશ્વરના મદદગાર તરીકે આપણે કામ કરી શકીએ છીએ. શિષ્યે જે પાપો કર્યાં છે, અને જેની તેને મારી મળી ચુકી છે તે પાપો પણ હોઈ શકે. આપણા મિત્રને જેમ જલદીથી ખ્રીસ્તની પાસે આપણે લાવીએ તેમ સાઈ; કેમકે એમ કરવાથી ભૂતકાળનાં ઓછાં પાપો ઢાંકવાં પડશે. અને એની ભવિષ્યની છંદગીમાં જે પાપ તે કરત તે કરવાનો તેને કદાપિ પ્રસંગ નહિ મળે.

લગભગ સરખી ઉંમરના બે ભાઈ હતા. આમાંનો નાનો ભાઈ ચૈદ વરસની નાની ઉંમરે ખ્રીસ્તને શરણે આવ્યો હતો; તેથી એની છંદગીમાં એણે ઘણાં ઓછાં પાપ કર્યાં હતાં, અને ભૂતકાળની છંદગીના કોઈ કામ વિષે દિલગીર થવાનું તેને કાંઈ કારણ નહોતું, એટલુંજ નહિ પણ આ માણસ ઘણાં

વર્ષ સુધી ખ્રીસ્તની સેવા આનંદથી કરી શક્યો. થોડા વખત ઉપર તેનો મોટો ભાઈ જે સુડતાળીસ વર્ષની વયે ખ્રીસ્તી થયો હતો તેના તરફથી મને એક કાગળ મળ્યો. આ કાગળમાં પ્રભુ ઇસુને બરાબર ઝાળખવાથી પોતાનાં પાપને લીધે થએલા પશ્ચાત્તાપનું અને દિલગીરીનું તેણે વર્ણન કર્યું હતું. આ માણસ એના ભાઈની પેઠે ચૌદ વર્ષની ઉંમરે જે ખ્રીસ્તી થયો હોત તો તેત્રીસ વર્ષ દરમ્યાન તેણે જે પાપો કીધાં તે કદાપિ કરત નહિ, અને તેને માટે દિલગીર થવાનું કારણ પણ ન રહેત. તમારા મિત્રને તમે જેમ અને તેમ જલદી ખ્રીસ્તને શરણે લાવો એ માટે કે તેની જીંદગીના સર્વ દિવસો પર્યંત તે પ્રભુમાં આનંદ કરે.

શાસ્ત્રવચન.—સભાશિક્ષક ૧૨ ; ૧. તારી યુવાવસ્થાના દિવસોમાં તારા ઉત્પન્નકર્તાનું સ્મરણ કર, માઠા દિવસો આવ્યા અગાઉ, વળી જે વર્ષો વિષે તું એવું કહેશે કે તેઓમાં મને કંઈ સુખ નથી તેઓ નજદીક આવી પહોંચ્યા પહેલાં તે કર.

પ્રકરણ ૬.

આત્માઓને અચાવનારને મળવાનો અદ્દલો.

એક માણસ એવું કહે છે કે ખીજને તારણનો અનુભવ કરાવે છે તેનો પોતાનો તારણ વિષેનો અનુભવ તેટલાજ પ્રમાણમાં વધે છે. આ અનુભવને આત્માઓને અચાવનારનું ઉત્તેજન ગણવા કરતાં તેઓને મળવાના ઇનામ તરીકે ગણવાનું હું વધુ પસંદ કરું છું. આપણા મિત્રને ખ્રીસ્તને શરણે લાવવામાં આપણે તેનું આત્મિક કલ્યાણ કરવા ચાહીએ છીએ. એ સિવાય આપણો ખીજે કશોએ હેતુ નથી. એમ છતાંએ આ કામને માટે કોઈક પ્રકારનો અદ્દલો તો નક્કી મળવાનો, કેમકે કામનો અદ્દલો આપવો એ તો ઇશ્વરી નિયમ છે.

હકીકત એક ૩૩ ; ૮માં લખ્યા મુજબ આ અદ્દલો નિષેધદર્શક પણ હોય. “કેમકે જ્યારે હું દુષ્ટને કહું છું કે હે દુષ્ટ માણસ, તું નિશ્ચે માર્યો જશે. ને તું દુષ્ટ માણસને પોતાના માર્ગથી ફરવાની ચેતવણી આપવા ન બોલે તો તે દુષ્ટ પોતાની ભુંડાછને લીધે માર્યો જશે. પરંતુ તેના રક્તનો અદ્દલો હું તારી પાસેથી લઇશ.” પણ આ કામ કરનારને જે ખરો કે વાસ્તવિક અદ્દલો મળે છે તે વિષે હું બોલવા ચાહું છું ; એ અદ્દલો કેવો હશે ?

૧. ઇસુ ખ્રીસ્ત આત્માઓનો ઉદ્ધાર કરવાનું જે કાર્ય કરે છે તેમાં આપણે મદદગાર છીએ એવો સર્વોત્કૃષ્ટ અનુભવ દેવના પુત્રની સાથે સાથી કામદાર થવું એ કેવું મોટું માન કહેવાય !

૨. એક પાપી ખ્રીસ્તને શરણે આવે છે ત્યારે હૂતો જે આનંદ કરે છે તે આનંદના આપણે ભાગીદાર થઈએ છીએ.

૩. જે કામનું ફળ સર્વકાળ સુધી ટકી રહે એવું છે તેમાં આપણે સહભાગીયા છીએ એ વિચારથી થતો સંતોષ.

શાસ્ત્રવચન.—માત્થી ૧૦ ; ૪૨. “અને હું તમને ખચિત કહું છું કે શિષ્યને નામે જે કોઈ આ નાનામાંના એકને માત્ર ઠંડા પાણીનું પ્યાલું પીવાને આપશે તેનું ફળ તે નહિજ ખોશે.” ધારો કે જે પાણી આપવામાં આવે છે તે એવું હોય કે તે પીધાથી પીનારને ફરી કદી તરસ ન લાગે તો ?

પ્રકરણ ૭.

“જાઓ, અને તેમને શિષ્ય કરો.”

મિત્રોના આત્માઓને જાણવવાના અઠવાડિયામાં કાંઈ ખાસ વ્યવસ્થા-પત્રકો તૈયાર કરવાથી દુનિયાનો જાણ નથી થવાનો. થોડા વખત ઉપર હું એક દેવળમાં ગયો હતો, જ્યાં આવી જાતના વ્યવસ્થાપત્રક પ્રમાણે કાંઈ ખાસ કામ ચાલી રહ્યું હતું. અઠવાડિયાની છેલ્લી રાત્રિ હું સભામાં હાજર હતો. મંડળીમાં અને સભામાં આત્મિક જાગૃતિનાં ચિન્હો દેખાતાં હતાં. અઠવાડિયા માટે મુકરર કરેલું કામ જાહેર સારી રીતે ચાલ્યું. ગીતો ગવાયાં, પ્રાર્થનાઓ થઈ, દેવનાં વચનોનો અભ્યાસ કરવામાં આવ્યો અને તે સર્વમાં દેવની હાજરી પણ હતી છતાં એકે મિત્રનો આત્મા તેઓ જાણી શક્યાં નહિ. અઠવાડિયા માટે તૈયાર કરેલા વ્યવસ્થાપત્રક મુજબ તેઓએ કામ કર્યું એટલુંજ.

અમેરિકાના એક પ્રસિદ્ધ ઉપદેશકને એક વખતે કોઈએ પુછ્યું કે, “આત્માઓને શી રીતે જીતી લેવાય? તેના જવાબમાં તેમણે કહ્યું કે ‘જાઓ અને તેમને જીતી લો! જે માણસોમાં આપણે સુવાર્તાનો ઉપદેશ કરવા જઈએ છીએ તેઓના આત્માઓને આપણે જરૂર જાણી લઈશું એવા વિશ્વાસથી અને હિંમતથી આપણે તેઓની પાસે જવું જોઈએ. દરેક ખ્રીસ્તી માણસ ખીજા માણસને ખ્રીસ્તની પાસે લાવે તો જરૂર દેવના રાજ્યની વૃદ્ધિ થશે. આપણે વિચાર કરીશું તો માલમ પડશે કે શરૂઆતથીજ દેવના રાજ્યની વૃદ્ધિ આ રીતેજ થતી આવી છે. ઈસુએ કેટલા-એક માણસોને તેમનાં નામ લઈ લઈને તેઓનું સર્વસ્વ છોડી દીધે તેની પાછળ પાછળ આવવા કહ્યું. અને પોતાની સાથે કામ કરવા માટે મુખ્ય ઉપદેશકોને પણ તેણે પોતેજ પસંદ કરીધા. ધર્મ સંબંધીનાં સત્યો તેણે પોતે તેમને શિષ્યવ્યાં, તેમને રસ્તો દેખાડ્યો, અને પોતાના આત્મિક જીવન વડે તેમને ઉત્તેજિત કરીધા. પછી તેઓને મૂકીને તે આકાશમાં ચઢી ગયો. પણ જતી વખતે સંબોધકને મોકલી આપવાનું વચન તેમને આપતો ગયો, અને તેઓને આજ્ઞા આપી કે પવિત્ર આત્માનું દાન પામે ત્યાં સુધી થોભજો, અને

આત્માનું પરાક્રમ મળ્યા પછી તમે પ્રેમભાવથી અને શુદ્ધ મનથી શિષ્યો મેળવવાને માટે બહાર જાઓ. શિષ્યોએ આ આજ્ઞા પ્રમાણે કાઢું અને તે દિવસથી માંડીને અત્યાર સુધી આ કામ એજ રીતે ચાલે છે. ધણા આત્માઓને હજી એજ રીતે જીતી લેવાના છે. આત્મા તેનો તેજ છે અને તેનો પરાક્રમ તમારે માટે તથા મારે માટે છે, આપણે આત્મા વિના બહાર ન નીકળીએ રખેને આપણે નિષ્ક્રમ થઈએ! થોભો, આત્માથી ભરપુર થાઓ અને પછી જાહેર શિષ્ય કરો.

લુક ૨૪ ; ૪૯માં યુરૂ આ પ્રમાણે કહે છે કે “જુઓ, હું મારા આપનું વચન તમારા ઉપર મોકલું છું, પણ તમે ઉપરથી પરાક્રમે વેશિત થાઓ ત્યાં સુધી શહેરમાં રહેજો.” તેમજ માત્થી ૨૮ ; ૧૯, ૨૦ માં લખ્યું છે કે “તમે જાહેરે સર્વ દેશનાઓને શિષ્ય કરો, આપ તથા દીકરા તથા પવિત્ર આત્માને નામે તેઓને આપ્તિરમા આપતા જાઓ. મેં તમને જે જે આજ્ઞા કીધી તે સર્વ પાળવાનું તેઓને શિષ્યવતા જાઓ, ને જુઓ, જગતના અંત સુધી હું સર્વકાળ તમારી સાથે છું. ”
